

EVROPSKA KOMISIJA
GENERALNI DIREKTORAT ZA ZDRAVJE IN VARNOST HRANE

Presoje in analize na področju zdravja in hrane

REFERENČNA ŠTEVILKA: GD(SANTE) 2018-6518 – RS

IZVLEČEK IZ POROČILA GENERALNEGA DIREKTORATA ZA ZDRAVJE IN VARNOST HRANE

PREGLEDNO POROČILO

O

**PRIPRAVLJENOSTI VETERINARSKIH SLUŽB NA IZREDNE DOGODKE PRI ODZIVANJU NA NARAVNE
NESREČE**

***OPOMBA: TO JE PREVOD POVZETKA DELA IZVIRNEGA POROČILA O REVIZIJI (REF. ŠT. DG (SANTE)/2018-6518).
NAMENJEN JE KOT POMOČ OBISKOVALCEM TEGA SPLETNEGA MESTA, VENDAR NIMA URADNEGA STATUSA. VEDNO SE JE
TREBA SKLICEVATI NA CELOTNO BESEDILO IZVIRNEGA POROČILA.***

POVZETEK

V tem preglednem poročilu o veterinarski pripravljenosti na naravne nesreče so analizirani odgovori 20 držav članic na spletni vprašalnik (2017) ter dodatne podrobnosti, obravnavane med misijama za ugotavljanje dejstev v Franciji in Italiji (2018). Podrobne informacije o ugotovitvah v Franciji in Italiji so v Prilogi II, rezultati spletnega vprašalnika pa so opisani v Prilogi III.

Na ravni EU je dobro razvit okvir za sodelovanje in usklajevanje civilne zaščite in humanitarne pomoči, ki prispeva k nacionalnim zmogljivostim. Raven pripravljenosti veterinarskih služb se močno razlikuje med državami članicami. Naloge veterinarskih služb pri naravnih nesrečah segajo od izključno podporne vloge do drugih reševalnih storitev, dejavnega vključevanja v načrtovanje in izvajanje reševalnih operacij in premestitve živali, saj so informacijsko vozlišče za lastnike živali in proizvajalce hrane, do pospeševanja hitrega nadomeščanja sredstev za preživetje v kmetijskem sektorju.

Reševanje hišnih živali in proizvodnih živali z območij, ki so jih prizadele (naravne) nesreče, ni vedno vključeno med naloge nacionalnih mehanizmov civilne zaščite. Pri izrednih dogodkih, kot

so naravne nesreče, se lastniki živali najpogosteje obrnejo na veterinarje za pomoč in podporo. Živali imajo visoko čustveno vrednost za večino državljanov, proizvodne živali pa so zelo pomembne za hitro nadomestitev sredstev za preživljanje, zlasti na podeželju. Zato je za imetnike živali, organizacije deležnikov in veterinarske službe pomembno, da se zavedajo vsak svoje odgovornosti na skupnem ozemlju in „mirno obdobje“ izkoristijo za pripravo na krizne situacije ter imajo realna pričakovanja do reševalnih služb in pristojnih organov.

Posebni načrti za obvladovanje nesreč za veterinarske službe so bili pripravljene v petih državah članicah, ki so se v zadnjih letih soočile z naravnimi nesrečami. Veterinarske službe v šestih državah članicah so zlasti dobro pripravljene prek kombinacije usposabljanja in vaj ter dostopa do načrtov obvladovanja nesreč, ki so jih pripravile same ali so jih pripravili drugi organi, poleg tega so testirale svoje sisteme za obravnavo živali v težkih razmerah in dejanskih naravnih nesrečah. Veterinarske službe v desetih državah članicah, ki so odgovorile na vprašalnik, niso imele dostopa do ciljnega usposabljanja ali vaj za obvladovanje naravnih nesreč. Štiri od teh veterinarskih služb nimajo nobenih drugih smernic kot tistih za načrte izrednih ukrepov za živalske bolezni. Čeprav so nekatere komponente načrtov izrednih ukrepov uporabne tudi za naravne nesreče, teh deset veterinarskih služb morda ne bo moglo zagotoviti hitre in ustrezne podpore državljanom in reševalnim službam pri naravnih nesrečah.

Prostovoljne organizacije in posamezniki so pogosto pripravljene pomagati ob nesreči, vendar obstaja tveganje, da je zaradi nepredvidenih in včasih nepotrebnih donacij (npr. hrane za hišne živali) ter pomoči prostovoljcev posledično na voljo manj virov za organizirane uradne reševalne operacije. Dobro sodelovanje z nevladnimi organizacijami, prostovoljci in deležniki v „mirnem obdobju“ zagotavlja temelj za učinkovite ukrepe pri naravnih nesrečah.

Ugotovitve iz tega poročila bodo posredovane predstavnikom držav članic v razpravo na delavnici, organizirani decembra 2018 v okviru pobude Boljše usposabljanje za varnejšo hrano.